

Teksti: Kati Tarpila
Kuvat valmistajien

Kun päätös tulisijan asentamisesta on syntynyt ja mieleinen paikka sille löytynyt, on varmistettava takan ominaisuuksien sekä rakennuspaikan sopivuus tulevalle tulisijalle. Materiaalivalinnan lisäksi kannattaa miettiä mallin sopivuutta tilankäytön kannalta ja tarkistettava, että takan asennus on luvallista kiinteistöön.

Saanko luvan

Tarvitaanko tulisijalle rakennuslupa, se selviää kunnan rakennusvalvontaviranomaisilta. Rakennuslupaa ei pientaloihin välttämättä kaikkien takkojen osalta tarvita. Lupa on tosin hankittava, jos hormi tulee rakennuksen ulkopuolelle siten, että se vaikuttaa julkisivuun. Asuinkerrostaloihin asennettavat tulisijat tarvitsevat joka tapauksessa rakennusluvan.

Viranomaiset suosittelevat aina tulisijan luvan hankkimista vaikei sitä vaadittaisikaan. Luvalla voi varmistaa tulisijan laillisuuden mahdollisten ongelmien ilmetessä.

Tulisijan turvallisuutta ja kestävyttä lisää huomattavasti se, että takka on tyyppihyväksytty, ammattilaisen asentama, rakenteiden kestävyys varmistettu, hormi kunnossa ja paloturvallisuus huomioitu.

Huomio hormiin

Jos tulisija liitetään vanhaan hormiin, on hormin kunto tarkistuttava aina ammattilaisella ennen uuden tulisijan asentamista. Huonokuntoinen tai tukkeutunut hormi on turvallisuusriski, samoin kuin väärin tai huolimattomasti tehty hormiliitäntä.

Jos hormi on ollut kauan käyttämättä ja kylmänä, on siihen saattanut tulla suuriakin vaurioita, jolloin se on vuorattava esimerkiksi haponkestävällä teräshormilla. Toinen tapa puuta polttavien tulisijojen hormien korjaukseen on liukuvalumenetelmällä, jolloin hormiin vedetään tulenkestävää keraamista massaa juuttikankaalla päällystetyllä, horminkokoisella teräsharjalla.

Uusi tulisija tuo tunne

Käyttökelvottoman tai sisustukseen sopimattoman takan vaihtaminen uuteen tulisijaan tuo uudenlaista tunnelmaa kotiin. Päältä liitettävän hormin avulla tämän energiataloudellisen tunnelman tuojan voi rakentaa myös taloon, jossa sitä ei aiemmin ole ollut.

Massa tasoittaa hormin pinnan ja poistaa terävät kulmat eikä hormin koko ei pienene merkittävästi. Tällä menetelmällä hormi on kunnossa jopa päivässä. Mahdolliset piipun perusviat, kuten puuttuvat kivet, on toki korjattava ennen massausta.

Tulisija voidaan yleensä asentaa myös sellaiseen kiinteistöön, jossa ei hormia tai tulisijaa ole aiemmin ollut. Tällöin valitaan sellainen tulisijamalli, jossa hormiliitäntä on tulisijan päällä tai sivulla, jolloin hormi rakennetaan valmispiipulla suoraan kattotuolien välistä katolle.

Hormin koko vaikuttaa myös tulisijan valintaan, eli niiden on

oltava yhteensopivia keskenään. Tämän asian voi selvittää helposti niin tulisija- kuin hormivalmistajilta. Määräykset pienten hormien rakentamisesta voi tarkistaa Suomen rakennusmääräyskokoelma E3:sta.

Pyydä nuohooja neuvomaan

Tulisijan rakentajan kannattaa ottaa yhteys nuohoojan, joka opastaa oikean tulisijan valinnassa, tarkistaa paloturvallisuusasiat sekä huonetilan sopivuuden uudelle tulisijalle. Hän pystyy selvittämään myös hormin rik-

koutumisen ja vuotojen syyt, jotka on tarkistettava ennen hormin kunnostamista. Syytä voi olla esimerkiksi veden tai savukaasujen sisältämien syövyttävien aineiden kondensoituminen hormin sisäpinnalle. Myös hormin yläosan ulkopuoliset pakkasvauriot tai erilaiset mekaaniset vauriot ovat voineet tehdä tuhojaan.

Paikallinen nuohooja tietää todennäköisesti myös kiinteistössä mahdollisesti aiemmin tapahtuneet paloturvallisuutta vaarantaneet tekijät niin tulisijojen kuin hormien osalta ja häneltä saa ohjeita vanhojen hormien ja tulisijojen käytöstä, korjauksesta sekä rakentamisesta. Nuohoojan kanssa kannattaa sopia säännöllinen hormien tarkastus vaikkapa vuosittain.

Tuli tuo tunnelmaa ja säästää seteleitä

Energiansäästön lisäksi tulisija tuo kodikkaan tunnelman valolaan, äänellään ja tuoksullaan, joiden rauhoittava vaikutus on vertaansa vailla. Tulisijan pääasi-

Sähkölämmitteisissä taloissa voit säästää yli puolet energiankulutuksesta varaavan tulisijan avulla. (Kermansaven Silvia takka)

Kuvan takassa on hormin päältä liitos. (Kermansaven Eila takkauuni)

ielmaa taloon

Paitsi energiaa säästävänä lämmönlähteenä tulisija voi toimia myös ruuan laitossa. Kerman Saven Johanna takka-leivinuunissa leivinuuni avautuu suoraan keittiön uuniin oikean puoleiselta reunalta.

allista käyttötarkoitusta kannattaa pohtia ennen tulisijan valintaa; riittääkö pelkkä tunnelman tuominen vai halutaanko tulisijaa hyödyntää lämmityksessä tai ruoanlaitossa.

Rakenteista, hormeista, huonekoosta sekä käyttötarkoituksesta riippuen valittava tulisija voi olla esimerkiksi massiivinen varaava takka, jos halutaan säästää enemmän lämmityskustannuksissa

tai tunnelmallinen kevyttakka, jolloin mittavia perustuksia ei tarvitse tehdä.

Ruoanlaitosta ja leipomisesta kiinnostuneet voivat valita vaikkapa takkaleivinuunin tai hellatakan.

Valmiita tulisijamalleja voi sijoittaa huoneen kulmaan, suoralle seinälle tai keskelle rakennusta. Tulisijamalleja on runsaasti, ja

ammattitaitoinen muurari voi loihkia rakennukseen vaikuttavan taideteoksen varsin omaperäiseenkin paikkaan, jos tuhansista valmistakkamalleista ei mieleistä mallia löydy.

Tulisijan väri, materiaali ja pintaratkaisut ovat tärkeitä valintoja, onhan tulisija varsin hallitseva ja pitkäaikainen sisustuksellinen elementti, jonka ääressä vietetään todennäköisesti runsaasti aikaa.

Luonnollinen lämmönlähde

Tulisija on parhaimmillaan talon peruslämmitysjärjestelmän tukena varsinkin, jos sen luovutusteho on tasainen. Lämpötilan vaihteluiden ollessa suuria, menee osa energiasta hukkaan. Tulisijan koko ja rakenne sekä lämmitettävän tilan suuruus vaikuttavat luonnollisesti siihen, kuinka paljon lämpöä tulisijasta lähtee. Suuntaa antavana nyrkkisääntönä mainittakoon, että yksi neliö tarvitsee 16 – 22 kiloa varaavaa kivimassaa. Jos tulisijaa halutaan hyödyntää lämmityksessä, se kannattaa sijoittaa huoneen keskelle, jolloin se luovuttaa lämpöä tehokkaimmin.

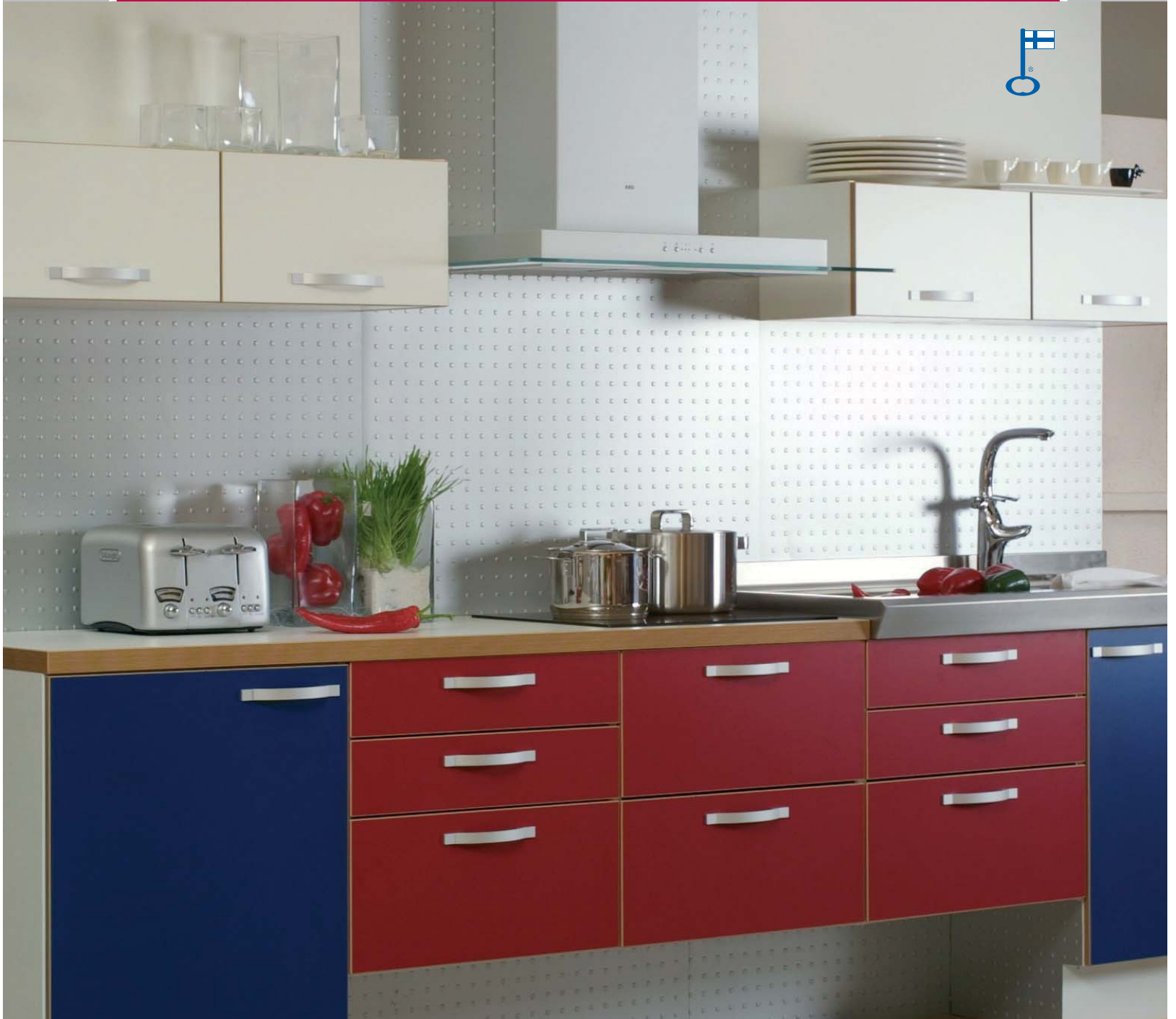
Vanhaa tulisijaa ei aina tarvitse purkaa jos siitä halutaan energiataloudellinen lämmönlähde. Vanhasta avotakasta voidaan tehdä kiertoilmatakka ilman purkutöitä rakentamalla avotakan sisään ns. takkakasetti, jonka avulla

talo saadaan lämpimämmäksi. Siinä missä avotakka puhaltaa lämpimän ilman taivaan tuuliin, kiertoilmatakka lämmittää ilmaa varastoiden lämpöä myös huone-tilan rakenteisiin.

Osa asiantuntijoista on varaavan takan ja osa kiertoilmatakan puolestapuhujia. Lämmityskustannuksia säästyy molemmissa vaihtoehtoissa, vaikka ne luovuttavat lämpöä eri tyyliin: kiertoilmatakan avulla rakennuksen saa nopeammin lämpimäksi, varaava takka luovuttaa puolestaan lämpöä tasaisemmin ja pidempään.

suunnittelu • asennus takuutyönä • kodinkoneet • rahoitus

Keittiö hyviin hetkiin

Isku-keittiömallisto on suunniteltu ja valmistettu suomalaisen kodin tarpeisiin.

Jälleenmyynti: Valtuutetut Isku-keittiöliikkeet. Iskun huonekalumyymälän yhteydessä
ESPOO P 09-852 9623 • JOENSUU P 013-123 508 • JYVÄSKYLÄ P 014-621 399 • KOKKOLA P 06-868 0428
KOUVOLA P 05-375 5663 • KUOPIO P 050-385 4453 • LAHTI P 03-868 566 • MIKKELI P 015-337 0990
OULU P 08-5353 045 • ROVANIEMI P 016-425 0505 • TAMPERE P 03-254 1939 • TURKU P 02-277 5080
TUUSULA P 09-872 4464 • VANTAA P 09-852 9388
Sekä HEINOLA Myllyojantie 145 A P 03-883 4241 • HELSINKI Lapinlahdenkatu 3 P 09-562 6065 • HELSINKI
Mannerheimintie 62 P 09-454 4277 • KOTKA Keskuskatu 27 P 05-260 6204 • LAPPEENRANTA Helsingintie 3
P 0400-654 304 • PORI Valtakatu 6 P 02-646 2350

Valmistaja ja
kohdemyynti:
ISKU KEITTIÖT OY
P 03-868 11
keittio@isku.fi
www.iskukeittiot.fi